

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Кж1-ПО1-20/24
14.08.2025. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија Милевке Миленковић, председника већа, Јовице Илића и Јелене Вуковић, чланова већа, са записничарем Тамаром Миливојевић, у кривичном поступку против окр. АА из ..., због кривичних дела трговина утицајем из чл. 366. ст. 3. Кривичног законика и злоупотреба службеног положаја из чл. 359. ст. 1. Кривичног законика, одлучујући о жалби јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције, жалби окривљеног, заједничкој жалби бранилаца окривљеног, адвоката Александра Бусарца и Бранислава Тодоровића, оба из Крагујевца, заједничкој жалби бранилаца окривљеног, адвоката Данила Божовића и Стефана Стевановића, оба из Крагујевца, жалби браниоца окривљеног, адв. Бојана Вукотића из Ушћа и жалби браниоца окривљеног, адв. Живорада Лекића из Крагујевца, изјављеним против пресуде Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4-49/22 од 26.07.2024. године, у седници већа одржаној дана 14.08.2025. године, донео је једногласно

П Р Е С У Д У

I Делимичним усвајањем жалби окривљеног АА и његових бранилаца **УКИДА СЕ** пресуда Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4-49/22 од 26.07.2024. године, само у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка и предмет у том делу упућује првостепеном суду на поновно одлучивање.

II Делимичним усвајањем жалби окривљеног Небојше Арсенијевића и његових бранилаца, а поводом истих и по службеној дужности, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4-49/22 од 26.07.2024. године, само у погледу одлуке о казни, тако што Апелациони суд окривљеном АА најпре утврђује појединачне казне за кривична дела за која је оглашен кривим изреком првостепене пресуде и то, за кривично дело трговина утицајем из чл. 366. ст. 3. Кривичног законика, утврђује казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци и за кривично дело злоупотреба службеног положаја из чл. 359. ст. 1. Кривичног законика, утврђује казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци, а затим окривљеног применом одредаба чл. 4, 42, 45, 54. и 60. Кривичног законика **ОСУЂУЈЕ** на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 10 (десет) месеци, у коју му се, на основу одредбе чл. 63. Кривичног законика, урачунава време проведено у притвору од 10.08.2022. године

до 31.08.2022. године, док се у преосталом делу жалбе окривљеног и његових бранилаца, као и жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције **ОДБИЈАЈУ** као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу **ПОТВРЂУЈЕ**, осим у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4-49/22 од 26.07.2024. године, окр. АА из ... оглашен је кривим да је извршио кривично дело трговина утицајем из чл. 366. ст. 3. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 2 (две) године и 2 (два) месеца и кривично дело злоупотреба службеног положаја из чл. 359. ст. 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 3 (три) године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 10.08.2022. године до 31.08.2022. године.

Окривљеном је изречена мера безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности, тако што му се забрањује да обавља дужност руководиоца јавних васпитних и медицинских установа у трајању од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере.

Окривљени је обавезан да на име имовинскоправног захтева плати оштећеном Универзитету у Крагујевцу износ од 2.780.000,00 динара, а оштећеном Факултету медицинских наука из Крагујевца износ од 3.600.000,00 динара, све у року од 15 дана од правноснажности пресуде.

Окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, те да плати суду на име паушала износ од 20.000,00 динара, а на име трошкова унапред исплаћених из буџетских средстава износ од 155.250,00 динара, те оштећенима Универзитету у Крагујевцу и Факултету медицинских наука у Крагујевцу износ од 1.794.420,00 динара, све у року од 15 дана од правноснажности пресуде, док ће о осталим трошковима поступка бити одлучено накнадно посебним решењем.

Против првостепене пресуде жалбе су изјавили:

- јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције, због одлуке о казни, са предлогом да Апелациони суд у Крагујевцу преиначи побијану пресуду и окривљеног осуди на јединствену казну затвора у дужем трајању,

- окривљени лично, због „неутврђеног и погрешно утврђеног чињеничног стања, битне повреде чл. 16. ст. 2. и 5. ЗКП, битне повреде чл. 428. ст. 8 ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из чл. 438. ст. 1. тач. 1. и 11. ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из чл. 438. ст. 2. тач. 1, 2. и 3. ЗКП и погрешне примене материјалног права“, са предлогом да Апелациони суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, али другом судији, уз захтев да, заједно са изабраним браниоцима, буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

- бранилац окривљеног, адв. Бојан Вукотић, због свих законских основа, са предлогом да Апелациони суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, уз захтев да буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

- заједно браниоци окривљеног, адв. Александар Бусарац и Бранислав Тодоровић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из чл. 438. ст. 1. тач. 1. и 11. и ст. 2 тач. 1, 2. и 3. ЗКП, повреде кривичног закона и погрешно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Апелациони суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, уз захтев да буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- заједно браниоци окривљеног, адв. Данило Божовић и Стефан Стевановић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичним санкцијама и другим одлукама, са предлогом да Апелациони суд преиначи побијану пресуду и донесе одбијајућу пресуду у односу на кривично дело злоупотреба службеног положаја и ослобађајућу пресуду у односу на кривично дело трговина утицајем или ослобађајућу пресуду за кривично дело злоупотреба службеног положаја уколико нађе да нема места одбијајућој пресуди или да укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, уз захтев да буду обавештени о седници већа другостепеног суда и

- бранилац окривљеног, адв. Живорад Лекић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, с тим да из садржине жалбе произилази да се пресуда побија и због одлуке о трошковима, са предлогом да Апелациони суд укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, али другом судији, уз захтев да, заједно са окривљеним, буде обавештен о седници већа другостепеног суда.

На жалбу јавног тужиоца одговор је поднео бранилац окривљеног, адв. Бојан Вукотић, са предлогом да Апелациони суд исту одбије као неосновану.

Јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције поднео је одговоре на жалбе бранилаца окривљеног, адвоката Бојана Вукотића, Данила Божовића и Стефана Стевановића, Александра Бусарца и Бранислава Тодоровића, са предлогом да Апелациони суд исте одбије као неосноване.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Крагујевцу, у поднеску Ктж-753/24 од 13.11.2024. године, предложио је да Апелациони суд у Крагујевцу усвајањем жалбе јавног тужиоца преиначи побијану пресуду, тако што ће окривљеном за кривична дела за која је оглашен кривим претходно утврдити појединачне казне затвора у дужем трајању, а затим га осудити на јединствену казну затвора у дужем трајању, те да одбије као неосноване жалбе окривљеног и његових бранилаца и побијану пресуду у непреиначеном делу потврди.

Апелациони суд у Крагујевцу је одржао седницу већа, на основу чл. 511. ЗКП, у присуству јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва, окривљеног и његових

бранилаца, адвоката Живорада Лекића, Стефана Стевановића, Бранислава Тодоровића и Бојана Вукотића, на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, коју је, сходно одредби чл. 451. ст. 1. ЗКП, испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалбама, па је по оцени жалбених навода, одговора на жалбу, као и предлога јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва, нашао:

- жалбе окривљеног и његових бранилаца су делимично основане, док је жалба јавног тужиоца неоснована.

Бранилац окривљеног, адв. Бојан Вукотић у жалби истиче да је изрека побијане пресуде неразумљива када је реч о кривичном делу трговина утицајем. Првостепени суд наиме наводи да је ово дело учињено на начин да је окривљени приликом посредовања користио свој „друштвени и стварни утицај“ и „друштвени положај и утицај“. Првостепени суд као и јавни тужилац поистовећују друштвени положај и друштвени утицај (јавни тужилац са тим поистовећује и службени положај), иако коришћење друштвеног положаја и утицаја нису исте радње извршења овог кривичног дела. Посредник као извршилац дела може имати утицај на службено лице, који може бити стварни или претпостављени или пак може имати положај, службени или друштвени, па је нејасно како суд налази да извршилац овог дела може бити лице које користи и једно и друго. Другим речима, може се користити или положај или утицај, тј. само једно од та два, па је погрешан став суда да се дело може извршити и предузимањем више алтернативних радњи. Тачније, ово би било могуће у случају постојања више лица између којих се посредује али је у конкретном случају наводно посредовање обављено између два лица, а не више њих. Осим тога, окривљени приликом потписивања дипломе докторанту ББ није знао да његова магистарска диплома није нострификована, те да је требао због тога да ускрати потпис, нити је игде прописано да ректор Универзитета уопште треба да проверава процедуру издавања дипломе; суд се уосталом и не позива на одговарајући акт који садржи такву обавезу.

Бранилац окривљеног, адв. Живорад Лекић, у жалби наводи да се неразумљивост изреке побијане пресуде огледа у томе што се радња извршења дела из чл. 366. ст. 1. КЗ, према опису из изреке, састоји у давању усменог налога лицу које врши службену радњу која се не сме извршити, у конкретном случају декану осуђеном ВВ. Овако описана радња подразумева однос надређености и подређености, док је граматичким и циљним тумачењем бића тог кривичног дела искључена могућност наређивања и давања налога службеном лицу да изврши радњу коју не сме да изврши, а из овако формулисане изреке се закључује да је ВВ био принуђен на то од стране окривљеног. Радња извршења кривичног дела трговина утицајем из чл. 366. ст. 3. КЗ, састоји се у посредовању окривљеног код службеног лица да изврши службену радњу коју у конкретном случају према ставу јавне тужбе не сме да изврши, користећи свој друштвени и стварни утицај. Бранилац сматра да однос између лица које врши утицај и службеног лица на које се врши утицај подразумева добровољност службеног лица у испуњењу молбе лица које врши утицај, а не да оно прихвата наређења, наредбе и налоге, јер би се тада радило о другом кривичном делу.

Даље се овом жалбом, те заједничком жалбом бранилаца, адв. Данила Божовића и Стефана Стевановића истиче да уколико се злоупотреба службеног положаја

огледа у потписивању дипломе, онда је неразумљиво како првостепени суд као време извршења кривичног дела наводи период од 12.06.2014. године до краја октобра 2015. године и какав је положај окривљени могао да злоупотреби у периоду од 12.06.2014. године до 01.10.2015. године (када је постао ректор Универзитета), с обзиром да у том периоду није обављао било какву функцију.

Браниоци окривљеног, адв. Данило Божовић и Стефан Стевановић даље истичу да су разлози побијане пресуде противречни изреци, јер се у изреци наводи да је реч о студентима из Европског центра за мир и развој (ЕЦПД) и са Здравственог факултета у Зеници, из чега јасно произилази да су медицинске сестре биле студенткиње ЕЦПД, док се на више места у образложењу констатује да оне немају везе са овим центром. Истом жалбом се указује да је првостепени суд учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из чл. 438. ст. 2. тач. 3. ЗКП, када испитаног сведока ГГ није упозорио на могућност да ускрати сведочење, у смислу одредбе чл. 94. ст. 1 тач. 1. и ст. 3. ЗКП и чл. 95. ст. 4. ЗКП, будући да је она ванбрачна партнерка окривљеног, па се овај доказ има сматрати незаконитим. Тек након упозорења, сведок је могао да се изјасни да ли жели или не жели да сведочи. Такође, суд је извео доказ читањем одбране осуђеног ВВ коју је дао пред јавним тужиоцем и тиме повредио одредбу чл. 406. ст. 3. у вези ст. 1. тач. 5. ЗКП, којом је регулисано да је суд дужан да у записнику о главном претресу наведе због чега се доказ изводи на начин прописан у ставу 1. и 2. тог члана, па се и овај доказ има сматрати незаконитим и одлука се не може заснивати на истом.

Истом жалбом, као и заједничком жалбом бранилаца окривљеног, адв. Александра Бусарца и Бранислава Тодоровића наводи се да се првостепени суд у образложењу побијане пресуде, у контексту истакнутог приговора одбране да је наступила релативна застарелост кривичног гоњења за кривично дело злоупотреба службеног положаја, позива на постојање наредбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције Пов-ПО4-153/20 од 14.07.2020. године о претресању уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају електронски записи, сматрајући да је иста имала процесни карактер, као радња која је предузета пре наступања релативне застарелости кривичног гоњења за то дело. Податак о овој наредби суд налази у кривичној пријави КУ-541/20 од 10.08.2022. године, коју прихвата као доказ у судском поступку. Међутим, кривична пријава се не може користити као доказ у поступку, а уколико је суд већ третира тако, онда тај доказ није изведен на главном претресу, па се побијана пресуда на њему не може заснивати. Овај „кључни доказ“ окривљеном и одбрани није ни био познат до израде писаног отправака пресуде, а јавни тужилац се на исти није позивао током поступка. Притом, суд не објашњава шта је био циљ ове процесне радње, односно на откривање ког кривичног дела и ког учиниоца се наредба односи. У том смислу, жалбом браниоца адв. Живорада Лекића се додаје да уколико се и прихвати да је прекинут ток застарелости услед такве наредбе, према чињеничном опису из изреке произилази да је релативна застарелост наступила за оне радње предузете пре 17.07.2015. године, јер је од тог датума па до 17.07.2020. године протекло 5 година.

Браниоци окривљеног, адв. Александар Бусарац и Бранислав Тодоровић у заједничкој жалби указују и да су у побијаној пресуди изостали разлози за став суда да редовни професор има јачи друштвени утицај од свог колеге редовног професора и

руководиоца тј. декана факултета, када му је формално подређен. Однос друштвене моћи декана ФМН и директора КЦ није ни приближан, јер је друштвена моћ свакако на страни декана у односу на овог другог. Декан руководи установом на којој се образују лекари као окосница КЦ који је једна од наставних база факултета и тиме подређен факултету. Стоји чињеница да је окривљени могао декану да уручи отказ у КЦ, али је и декан њему могао дати отказ на факултету, као и да раскине сарадњу са КЦ, што би цео центар, а тиме и његовог директора довело у врло неповољан положај. Поред тога, одбрана осуђеног ВВ представља само субјективни приказ његовог односа са окривљеним и као таква није довољна за поуздан закључак о постојању забрањеног утицаја. Ово нарочито што из изреке произилази да окривљени није употребљавао свој утицај, ако га је имао, већ да је могао да има утицаја. С тим у вези, могућност да се утицај оствари није довољна за постојање бића кривичног дела трговина утицајем, већ је неопходно да је утицај циљано вршен са позиције једне или свих у закону набројаних облика моћи. Поред тога, Статутом ФМН у Крагујевцу (одредбе чл. 26-36) прописано је да декана бира Савет факултета, па није ни могуће да ВВ на место декана изабере окривљени, те последично то није могло бити разлог за његово незаконито поступање под утицајем окривљеног.

По налажењу Апелационог суда, није наступила застарелост кривичног гоњења, изрека побијане пресуде је разумљива, пресуда се не заснива на доказу на коме се по одредбама ЗКП не може заснивати, разлози пресуде нису противречни изреци, пресуда садржи довољне, јасне и непротивречне разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, а суд у току главног претреса није пропустио да примени, нити неправилно применио неку одредбу ЗКП, што би било од одлучног утицаја на доношење законите и правилне пресуде, па се иста неосновано жалбама окривљеног и његових бранилаца побија због битних повреда одредаба кривичног поступка из чл. 438. ст. 1. тач. 1. и 11. и ст. 2. тач. 1, 2. и 3. ЗКП.

Наиме, по налажењу Апелационог суда, изреком побијане пресуде окривљени је оглашен кривим да је користио свој друштвени положај, као директор Клиничког центра у Крагујевцу и свој стварни утицај, као редовни професор Факултета медицинских наука у Крагујевцу (ФМН) и саветник декана за финансије, приликом посредовања код службеног лица - декана ФМН у Крагујевцу осуђеног ВВ да изврши службену радњу која се не би смела извршити, односно да је кривично дело трговина утицајем из чл. 366. ст. 3. КЗ, извршио предузимањем две алтернативно прописане радње извршења тог дела, што је, по оцени овог суда, правно и животно могуће, јер посредовање подразумева различите облике утицаја на одређено лице, што не искључује могућност да се, као у конкретном случају, кривично дело према истом лицу изврши коришћењем ауторитета који произилази из оба статуса (и друштвеног положаја и стварног утицаја), па су неосновани жалбени наводи браниоца, адв. Бојана Вукотића којима се указује супротно.

С тим у вези, насупрот жалбеним наводима бранилаца, адвоката Александра Бусарца и Бранислава Тодоровића, првостепени суд је изнео јасне, непротивречне и довољне разлоге у побијаној пресуди да је окривљени поседовао стварни, а не претпостављени утицај, који је код чланова те професионалне заједнице морао изазивати страхопоштовање, јер је у различитим периодима био на челу Института за јавно здравље у Крагујевцу, декан Медицинског факултета у том граду, коме је уз то рођени брат био ректор Универзитета у Крагујевцу, а он виђен за наредног ректора, што се и остварило,

затим да, иако није формално могао да именује осуђеног ВВ за декана факултета, као претходни декан је истог предложио, те имао одлучујућег утицаја на чланове Научно-наставног већа да овога изаберу на то место, што је потврдио Савет факултета, а поред свега тога осуђени ВВ је вршио послове начелника једног одељења у време када је окривљени био директор КЦ (при чему ни сам окривљени у одбрани није спорио такав свој углед у академским круговима), на који утицај се надовезивао и његов друштвени положај директора КЦ у Крагујевцу, уз обављање послова редовног професора на ФМН и саветника декана за финансије. Такав неприкосновени утицај несумњиво проистиче и из исказа испитаних сведока, професора на Медицинском факултету, који су на захтев окривљеног одлазили у Пулу како би држали наставу студентима који су се уписали на ФМН у Крагујевцу, а који тамо одлазе без поговора, иако не знају ни о којим студентима се ради, по ком наставном програму држе предавања, немају налог за службени пут, дневнице им исплаћује окривљени лично на руке, итд. Стога се не може говорити о томе да је осуђени ВВ изнео тек субјективни доживљај моћи окривљеног и њиховог међусобног односа. Такође, навођење у изреци да је окривљени упутио „усмени налог“ декану, осуђеном ВВ да предузме одговарајуће радње, не указује на вршење принуде над њим, што би изреку пресуде чинило неразумљивом, како се то истиче жалбом браниоца, адв. Живорада Лекића, јер из целокупног чињеничног описа овог дела у изреци произилази да он поступа услед интервенције окривљеног, који му поставља одређене захтеве, а које он не жели да одбије из разлога о којима је напред било речи.

Стоји чињеница да се у изреци побијане пресуде, када је реч о кривичном делу злоупотреба службеног положаја из чл. 359. ст. 1. КЗ, наводе радње окривљеног у периоду од 12.06.2014. године до краја октобра 2015. године, дакле и оне предузете пре 01.10.2015. године, када је окривљени, како је то утврђено из доказа изведених током поступка, постао ректор Универзитета у Крагујевцу, те да је почев од тог дана стекао својство службеног лица; међутим, навођење и радњи окривљеног пре дана 01.10.2015. године, по оцени овог суда, дато је у циљу чињеничног описа субјективног елемента бића тог кривичног дела, односно у функцији је приказа умишљаја окривљеног, усмереног на прибављање користи другом физичком лицу, јер се из таквог описа може закључити да се исти лично ангажовао око кандидата ББ и пре ступања на дужност ректора, те да му је било познато све у вези његове пријаве докторске дисертације и начина на који је стекао научни назив доктора медицинских наука. Из тог разлога су без утицаја на закључак о кривици окривљеног жалбени наводи бранилаца да нигде није прописано да ректор Универзитета треба да проверава процедуру издавања диплома.

По даљем налажењу овог суда, у изреци побијане пресуде се за сваког студента поименично наводи да му је одобрен прелаз на ФМН у Крагујевцу са Универзитета у Зеници - Здравственог факултета у Зеници и упис у трећу годину – пети семестар основних струковних студија – струковна медицинска сестра, о чему се затим дају разлози и у образложењу пресуде, па не стоји жалбени навод браниоца, адв. Бојана Вукотића да су ти разлози противречни изреци.

На записнику о испитивању сведока ГГ пред јавним тужиоцем Вишег јавног тужилаштва у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције КТКо-311/22 од 22.08.2022. године, наведено је да је сведок изјавила да је са окривљеним „у нераскидивом емотивном односу“ око 12 година, да је то однос „као ванбрачне заједнице“ али да они не

живе на истој адреси, већ су пријављени на различитим адресама, па је јавни тужилац констатовао, имајући у виду да је окривљени у одбрани истакао да сам живи, те да из приложених доказа о пријављеним адресама произилази да се ради о различитим адресама, да нису испуњени услови из чл. 94. ЗКП да сведок буде ослобођен од дужности сведочења. По оцени Апелационог суда, како се очигледно не ради о ванбрачној нити о другој трајнијој заједници живота између ових лица, у смислу одредбе чл. 94. ст. 1. тач. 1. ЗКП, а на главном претресу сведок није изјавила ништа што би било у супротности са претходним чињеницама, њен исказ дат пред судом самим тим не представља незаконит доказ. Поред тога, првостепени суд је извео доказ читањем одбране осуђеног ВВ дате на записнику пред јавним тужиоцем Вишег јавног тужилаштва у Краљеву КТКо-311/22 од 10.08.2022. године, а на основу одредбе чл. 406. ст. 1. тач. 5. ЗКП, јер се ради о исказу саопштеног према коме је кривични поступак раздвојен, а затим и окончан правноснажном осуђујућом пресудом, па не стоји жалбени навод да је суд пропустио да у записнику о главном претресу наведе због чега се доказ изводи на поменути начин.

Неосновано је и истицање у жалби бранилаца окривљеног, адвоката Александра Бусарца и Бранислава Тодоровића да је побијана пресуда заснована на незаконитом доказу – кривичној пријави. Наиме, првостепени суд је извршио увид у списе предмета, а у вези провере хронологије процесних радњи које су предузете против окривљеног и из стања списка, конкретно из кривичне пријаве КУ-541/22 од 10.08.2022. године, поднете против окр. АА због постојања основа сумње да је учинио продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из чл. 359. ст. 1. КЗ у вези чл. 61. КЗ, утврдио да је у том предмету донета наредба суда Пов-ПО4-153/20 од 14.07.2020. године о претресању уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају електронски записи, по којој су 17.07.2020. године полицијски службеници МУП - УКП - Одељење за борбу против корупције обавили претресање сервера у канцеларији техничког секретара ФМН у Крагујевцу, о чему је сачињен записник о претресању опреме, у вези које процесне радње предузете ради откривања кривичног дела, односно ради откривања и гоњења учиниоца због учиненог дела је суд правилно нашао да је прекинула ток релативне застарелости кривичног гоњења за поменуто дело. Другим речима, првостепени суд свој закључак о кривици окривљеног није засновао на садржини поменуте кривичне пријаве, тј. није у том погледу из ње утврдио било какве чињенице, па су без основа поменути жалбени наводи бранилаца.

Не стоји ни жалбени навод браниоца, адв. Живорада Лекића да, уколико се и прихвати да је прекинут ток застарелости услед такве наредбе, према чињеничном опису из изреке произилази да је релативна застарелост наступила за оне радње предузете пре 17.07.2015. године, јер је од тог датума па до 17.07.2020. године протекло 5 година. Ово стога што се окривљеном ставља на терет да је кривично дело злоупотреба службеног положаја из чл. 359. ст. 1. КЗ, извршио у периоду од 12.06.2014. године до краја октобра 2015. године, те да је дана 05.10.2015. године у својству службеног лица - ректора Универзитета у Крагујевцу, искоришћавањем свог службеног положаја и овлашћења и прекорачењем граница свог службеног овлашћења, потписао лицу ББ диплому о стеченом научном називу доктора медицинских наука; дакле, терети се за радње које је континуирано предузимао, како пре 17.07.2020. године тако и након овог датума, према истим оштећенима и које су обухваћене јединственим умишљајем окривљеног, па се ток

застарелости кривичног гоњења не може рачунати за сваку радњу засебно, већ за све њих заједно, почев од последње предузете.

Бранилац окривљеног, адв. Бојан Вукотић жалбом побија и правилност утврђеног чињеничног стања у првостепеној пресуди, навођењем да поступање окривљеног код кривичног дела трговина утицајем може бити инкриминишуће само ако је његово посредовање имало кривично-правну димензију, односно само у случају да се тражи извршење службене радње која се не би смела извршити, јер представља повреду закона или других прописа. Предметна одлука о преласку и упису студената је у оквиру надлежности Универзитета; да је исту донео ректор Универзитета како то налаже Правилник о признавању страних високошколских исправа и вредновање страних студијских програма из 2006. године и чл. 104. ст. 5. и ст. 9. Закона о високом образовању, уместо декана Факултета медицинских наука (ФМН), овог кривичног дела не би ни било. Дакле, прелаз и упис студената са Здравственог факултета у Зеници на ФМН у Крагујевцу, могао се обавити на легалан начин, а окривљени није утицао на декана ФМН осуђеног ВВ да то учини противно прописима. Радња коју је окривљени наводно тражио од поменутог декана није имала своју негативну кривично-правну конотоцију, тј. није се односила на службену радњу која се не би смела извршити. Погрешно је и утврђење да је предметно дело извршено у периоду од 13.09.2013. године до 01.10.2014. године, будући да је исто свршено дана 13.09.2013. године, када је окривљени наводно посредовао код декана да одобри поменути прелаз студената и када су донета одговарајућа решења о томе. Када је у питању кривично дело злоупотреба службеног положаја, поставља се питање како је окривљени могао да учини дело истовремено искоришћавајући свој службени положај и своје овлашћење, када је реч о сасвим различитим правним статусима, при чему је нејасно и које овлашћење окривљеног је у питању, те када је дошло до прекорачења граница истог.

Браниоци окривљеног, адв. Александар Бусарац и Бранислав Тодоровић тврде да је нејасно и позивање првостепеног суда у изреци на Правилник о признавању страних високошколских исправа и вредновање страних студијских програма од 16.02.2006. године. Током поступка, сведочењем декана ФМН ДД, ректора Универзитета ЂЂ, секретара факултета ЕЕ и руководиоца службе за постдипломске студије ЖЖ, те његовим прилагањем у списе предмета, несумњиво је утврђено да постоји и да се примењивао (примењује се и данас), Правилник о мобилности студената и преношењу ЕСПБ бодова од 28.10.2010. године, који је коришћен приликом одлучивања о захтевима спорних студената (на ово указује и бранилац адв. Живорад Лекић у својој жалби). Уколико је пак и примењен погрешан правилник, то се не може ставити на терет окривљеном. Окривљени је имао обавезу да координира и посредује ради спровођења сарадње по основу Уговора о научној и наставној сарадњи број 844 од 08.11.2012. године, између ФМН у Крагујевцу и ЕЦПД, којим је, између осталог, предвиђена сарадња и у области струковних студија, какве се односе и на више медицинске сестре. Поменути уговором нису реглисана финансијска питања, а студенти из Зенице нису платили школарину ФМН у Крагујевцу, зато што студирају у сарадњи са ЕЦПД, који је и исплатио ту школарину, као и стога што ФМН у вези са њиховом наставом и полагањем испита на трећој години струковних студија није имао никакве материјалне издатке. Када је реч о докторанту ББ, окривљени као редовни професор, осим што је могао бити члан неке од комисија у поступку одбране докторске тезе, није имао било каквих овлашћења, па их није

могао ни злоупотребити односно прекорачити. Окривљени заправо није био ни члан комисије у поступку одбране његовог доктората. Чак и уколико је окривљени декану осуђеном ВВ рекао да ББ треба помоћи и уколико је исти примио његову пријаву одбране доктората, што је био дужан да учини, ту се њихова помоћ овом кандидату завршава и иста у сваком случају не представља кривично дело.

Затим се овом жалбом, као и заједничком жалбом бранилаца, адв. Данила Божовића и Стефана Стевановића, те жалбом браниоца адв. Живорада Лекића указује да чл. 26. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације прописује да до издавања дипломе, факултет издаје уверење о завршетку докторских студија и стицању научног назива доктор наука из одређене области, па код таквог стања ствари ББ диплома није ни била потребна, нити потпис такве дипломе од стране овлашћеног лица, када је након прописане процедуре пред изабраном комисијом одбрањен докторат, може да изазове забрањене последице, јер је он доктор наука и без дипломе, тј. диплома има само декларативно дејство, а не конститутивно. Такође, овим жалбама се истиче да је јавни тужилац поседовао доказе да је ББ на ФМН у Крагујевцу дошао као докторант ЕЦПД, да је свој докторат бранио у оквиру уговорене сарадње у области докторских студија, те да је за одбрану доктората уплатио износ од 5.475 евра, о чему постоји доказ о уплати (страница 66. кривичне пријаве).

Браниоци окривљеног, адв. Данило Божовић и Стефан Стевановић у заједничкој жалби, као и бранилац адв. Живорад Лекић у својој жалби додатно истичу да је нејасно како је првостепени суд закључио да је окривљени донео индексе студената ЕЦПД и Здравственог факултета у Зеници, те усмено наложио осуђеном ВВ да их упише на ФМН, када сведоци потврђују да му је индексе ЕЦПД донела проф. ИИ из ЕЦПД.

Браниоци окривљеног, адв. Данило Божовић и Стефан Стевановић даље наводе да се првостепени суд често позива на Правилник о признавању страних високошколских исправа из 2006. године, али вешто заобилази одговор на питање шта се, сходно тада важећем, као и садашњем Закону о високом образовању, уопште сматра високошколском исправом. Наиме, сходно чл. 99. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 76/2005, 100/2007 - аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012 и 89/2013), а тако је и сходно чл. 125. сада важећег Закона, јавном исправом су се сматрали индекс, диплома и додатак дипломи, па је нејасно које је то јавне исправе признао осуђени ВВ.

Поменути браниоци додају да је суд окривљеном повредио право на правично суђење и право на одбрану, које је гарантовано и чл. 6. Европске конвенције, када је на главном претресу од 15.04.2024. године разрешио дужности изабране браниоце, а да није поступио сходно чл. 81. ЗКП, који прописује поступак у случајевима када суд сматра да има основа за разрешење браниоца. Тиме је уједно онемогућио одбрану да поставља питања веома важним сведоцима, проф. ЈЈ и ЖЖ, који је као шеф службе за постдипломске студије, једини могао да одговори да ли је ББ дошао као студент ЕЦПД или као обичан магистар наука из Хрватске, да ли му је магистарску диплому признао ЕЦПД и да ли је било потребе за нострификацијом.

По налажењу Апелационог суда, испитани сведоци ДД, редовни професор на ФМН у Крагујевцу у периоду оптужења, а сада и декан тог факултета и КК, запослена у студентској служби тог факултета су у својим исказима навели да је сада пок. проф. ИИ донела из Пуле на ФМН у Крагујевцу индексе и осталу документацију ових студената, док је осуђени ВВ у одбрани истакао да је окривљени код њега у канцеларију донео те индексе, рекавши му да је дошло до неког сукоба на релацији ЕЦПД – Зенички универзитет, па је потребно да ови студенти пређу на њихов факултет како би довршили школовање, што по оцени Апелационог суда, ове доказе не чини противречним, нити је због тога погрешно утврђење првостепеног суда да се окривљени код декана ФМН осуђеног ВВ појавио са тим индексима и спорним захтевом за упис студената.

Првостепени суд се правилно позвао на Правилник о признавању страних високошколских исправа и вредновање страних студијских програма Универзитета у Крагујевцу од 16.02.2006. године, којим је, између осталог, прописан начин и поступак вредновања страних студијских програма у погледу права кандидата те исправе на наставак образовања, с обзиром да се у конкретном случају радило о страним држављанима – 45 студената Здравственог факултета у Зеници, којима је било потребно одобрити упис на трећу годину Основних струковних студија – струковна медицинска сестра на ФМН у Крагујевцу ради наставка образовања и признати им страни студијски програм, у вези чега је декан тог факултета осуђени ВВ, иако није био надлежан за то (будући да је чл. 5. Правилника прописано да тај поступак спроводи Универзитет, коме се подноси писани захтев), на тражење окривљеног, донео решења о признавању ЕСПБ бодова, остварених на првој и другој години Здравственог факултета у Зеници на студијским програму здравствене заштите – смер општи, као и положене испите на трећој години (ближе назначене у изреци побијане пресуде). С тим у вези одредбом чл. 99. ст. 5. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 76/2005, 100/2007 - аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012 и 89/2013), прописано је да на захтев студента самостална високошколска установа издаје јавну исправу о савладаном делу студијског програма, која садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате, па се по оцени овог суда, о вредновању и признавању страних студијских програма управо доноси јавна исправа. Такође, неосновано је указивање бранилаца да је комисија коју је у том циљу формирао осуђени ВВ у својству декана ФМН у Крагујевцу, правилно применила Правилник о мобилности студената и преношењу ЕСПБ бодова Универзитета у Крагујевцу број 1781/3 од 28.10.2010. године. Ово стога што је чл. 4. тог Правилника прописано да студент друге високошколске установе у земљи или иностранству може остварити део студијског програма на Универзитету, односно факултету (гостујући студент), у трајању од једног, а најдуже два семестра, односно једну школску годину, док је чл. 7. истог правилника предвиђено да студент из чл. 4. по завршетку дела студија програма на другој високошколској установи наставља студије у својој матичној установи и преноси остварене ЕСПБ бодове, који му се признају у складу са споразумом између Универзитета, односно факултета и друге високошколске установе о међусобном признавању тих бодова. Како је првостепени суд несумњиво утврдио да се у конкретном случају радило о страним студентима Здравственог факултета у Зеници, који није закључио споразум о међусобном признавању ЕСПБ бодова са Универзитетом у Крагујевцу, који студенти се нису ни вратили на матични факултет после завршеног дела студијског програма – завршена два семестра (исти је у међувремену престао да постоји),

већ су добили дипломе од ФМН у Крагујевцу, правилан је закључак првостепеног суда да није било места примени тог подзаконског акта од стране поменуте комисије.

С обзиром да се није радило о студентима ЕЦПД, односно са заједничког програма студирања између тог центра и ФМН у Крагујевцу, већ искључиво Здравственог факултета у Зеници, који су на ФМН примљени у статусу самофинансирајућих студената, на коме су затим окончали студирање и од кога су им издате дипломе, исти су имали обавезу да школарину плате управо том факултету, а не ЕЦПД, нити је тај центар за њих платио школарину факултету, како се то неосновано указује заједничком жалбом бранилаца, адвоката Александра Бусарца и Бранислава Тодоровић (из исказа поменутих сведока ДД и КК првостепени суд је утврдио да ни школарина, ни нострификација положених испита нису уплаћени).

У том погледу неоснован је и навод браниоца адв. Бојана Вукотића, којим се у суштини истиче да се не ради о службеној радњи која се не би смела извршити, зато што се поступак преласка и уписа студената може обавити на легалан начин, имајући у виду да, по оцени овог суда, а како је претходно наведено, цео поступак је у надлежности Универзитета у Крагујевцу, који по захтеву кандидата и на основу достављене документације утврђује право имаоцу стране високошколске исправе на наставак започетог високог образовања, а не у надлежности ФМН, па се дати поступак на овом факултету не може спровести под било којим условима; дакле, та службена радња се ни у ком случају не сме извршити у оквиру ФМН, јер је за исту надлежна сасвим друга установа, што је и осуђеном ВВ и окривљеном било познато. Не стоји ни навод жалбе истог браниоца да је кривично дело трговина утицајем било свршено дана 13.09.2013. године, када су донета решења о преласку студената на ФМН у Крагујевцу и одлуке о признавању ЕСПБ бодова и положених испита, будући да је током поступка несумњиво утврђено да је окривљени и након тога предузимао радње овог кривичног дела, па је тако по доношењу тих аката, окривљени захтевао од осуђеног ВВ да образује комисију која би оправдала њихово доношење, што је исти и учинио, када ју је формирао дана 17.09.2013. године, у чијем саставу је био и окривљени, те је, након што је сада пок. ИИ за ове студенте донела из Пуле 45 уверења о положеним испитима и успеху у току студија од 16.10.2013. године, окривљени тражио од сведока КК да ти студенти не плаћају школарину, нити да имају друге финансијске обавезе, потом фактички организовао наставу студентима у Пули, на начин детаљно описан у побијаној пресуди, да би поново захтевао од осуђеног ВВ да тим студентима факултет изда дипломе, што је он под његовим утицајем учинио дана 26.09.2014. године, потписујући по две дипломе и два додатка дипломи, које је потом доставио ректору Универзитета на потпис, а које радње представљају једну логичку целину и обухваћене су јединственим умишљајем окривљеног.

Правилно првостепени суд налази да током поступка нису достављени докази да је кандидат ББ похађао заједнички програм докторских студија по уговорима између Универзитета у Крагујевцу и ЕЦПД, ни његову заједничку диплому по том програму, нити да је претходно нострификовао магистарску диплому и платио одговарајући новчани износ за то, јер је исти докторске студије уписао као магистар медицинских наука Универзитета у Загребу, а суду су презентоване само две дипломе Универзитета у Крагујевцу, једна на ћириличном, а друга на латиничном писму, обе од 05.10.2015. године,

које су потписали окривљени као ректор и осуђени ВВ, као декан ФМН. Поред тога, суду нису достављени било какви докази о уплати од стране ББ износа од 80.000,00 динара по основу признања стране високошколске исправе, који износ је прописан ценовником утврђеним решењем ректора Универзитета у Крагујевцу број 272 од 01.03.2006. године, већ се одбрана, која током поступка није спорила да тај износ није уплаћен, сада позива на кривичну пријаву у списима предмета, истичући да се у њој констатује постојање доказа о уплати износа од 5.475 евра (који осим тога нису средство плаћања у Републици Србији), при чему је и сведок ДД изричит да ова обавеза није измирена.

Апелациони суд даље налази да су без основа и наводи заједничке жалбе бранилаца, адвоката Данила Божовића и Стефана Стевановића да је окривљеном повређено право на одбрану и право на правично суђење, разрешењем дужности изабраних бранилаца на главном претресу од 15.04.2024. године. Наиме, првостепени суд је на страницама 198-199. побијане пресуде потанко навео хронологију догађаја током трајања кривичног поступка, који су претходили овом разрешењу, дајући детаљне, јасне, убедљиве и за овај суд прихватљиве ралоге за такву своју одлуку, при чему је окривљеном постављен и бранилац по службеној дужности, па је исти током целог поступка имао обезбеђену формалну одбрану, која је, између осталог, присуствовала и испитивању сведока ЈЈ и ЖЖ (овом другом је и постављала питања ради провере његовог исказа).

Првостепени суд је правилно утврдио да је окривљени, у време, месту и на начин ближе описан у изреци, искористио свој службени положај ректора Универзитета у Крагујевцу, као и своје службено овлашћење из чл. 80. Статута Универзитета у Крагујевцу број 1048/6 од 01.09.2006. године (са каснијим изменама и допунама статута), да потписује дипломе о завршеним основним, дипломским и докторским студијама и промовише докторе наука и почасне докторе Универзитета, те службено овлашћење на основу чл. 54. Закона о високом образовању, да одлучује о правима, обавезама и интересима физичких лица, о чему је дао јасне разлоге на страницама 195-195. побијане пресуде, па се неосновано жалбом браниоца, адв. Бојана Вукотића суштински истиче да окривљени није могао да учини кривично дело злоупотреба службеног положаја вршењем обе алтернативно прописане радње. Окривљени је с тим у вези као ректор Универзитета имао службено овлашћење да потписује дипломе доктораната и то на српском језику, на ћириличном писму, у једном примерку и под једним заводним бројем, док је исти ББ потписао две дипломе, једну на ћириличном, а другу на латиничном писму, под различитим заводним бројем и са нетачним датумом одбране докторске дисертације, јер би у супротном он морао бити промовисан у доктора наука у време када окривљени није био ректор, чиме је, по правилном налажењу првостепеног суда, окривљени прекорачио границе овог службеног овлашћења.

Није спорно да до додељивања дипломе доктора наука факултет издаје уверење о завршеним докторским студијама; међутим, наведено је ирелевантно у овом случају, јер сходно чл. 1. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације студент стиче право да пријави тему докторске дисертације пошто испуни услове предвиђене студијским програмом факултета, односно Универзитета. У конкретном случају, кандидат ББ је пријавио тему докторске дисертације, а да није претходно, у складу са чл. 3. ст. 4. Правилника о упису студената на студије Универзитета у Крагујевцу и чл. 12. ст. 2. тач. а. у вези ст. 1. Правилника о признавању страних високошколских исправа и

вредновање страних студијских програма, нострификовао магистарску диплому (по речима сведока ДД ББ није никад уписан на факултет), што је окривљеном било познато када му је у својству ректора потписао диплому о стеченом научном називу доктора медицинских наука, прибављајући му на тај начин корист у виду издате дипломе, а уједно и наносећи штету Универзитету, јер је знао да ово лице није платило ни новчану обавезу за поменућу нострификацију.

С тим у вези, жалбе бранилаца окривљеног, у делу којим се побија правилност утврђеног чињеничног стања, као и жалба самог окривљеног, која се у суштини своди на понављање одбране из првостепеног поступка, оцењене су као неосноване.

Самим тим, првостепени суд је правилно применио кривични закон када је окр. Небојшу Арсенијевића, на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, огласио кривим због кривичних дела трговина утицајем из чл. 366. ст. 3. КЗ и злоупотреба службеног положаја из чл. 359. ст. 1. КЗ, па су жалбе окривљеног и његових бранилаца и у том делу оцењене као неосноване.

Испитујући одлуку о казни у првостепеној пресуди, која се побија жалбом јавног тужиоца, жалбом браниоца окривљеног, адвоката Бојана Вукотића, заједничком жалбом бранилаца окривљеног, адвоката Данила Божовића и Стефана Стевановића и жалбом браниоца окривљеног, адв. Живорада Лекића, као и по службеној дужности, поводом жалбе окривљеног и заједничке жалбе бранилаца окривљеног, адв. Александра Бусарца и Бранислава Тодоровића, сходно одредби чл. 451. ст. 2. тач. 1. ЗКП, Апелациони суд је нашао, да је првостепени суд приликом одмеравања врсте и висине кривичне санкције окривљеном, ценио све околности, које у смислу чл. 54. КЗ утичу да казна буде већа или мања, па је правилно, као олакшавајуће околности на страни окривљеног ценио да је отац два пунолетна детета, да раније није осуђиван, животну доб и лоше здравствено стање, а као отежавајуће околности ценио висину причињене штете, као и да је иста нанета јавним институцијама од великог значаја у друштву.

Међутим, основано се заједничком жалбом бранилаца окривљеног, адвоката Данила Божовића и Стефана Стевановића суштински указује да је изречена јединствена казна затвора превисоко одмерена, имајући у виду да је окривљени неосуђивано лице, па је Апелациони суд, усвајањем поменуте жалбе, као и жалби окривљеног и осталих бранилаца, у делу којим се побија одлука о казни, преиначио у том погледу побијану пресуду, те најпре за предметна кривична дела утврдио појединачне казне затвора као у изреци ове пресуде, а затим окривљеног осудио на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 10 (десет) месеци, у коју му се, на основу одредбе чл. 63. КЗ, урачунава време проведено у притвору од 10.08.2022. године до 31.08.2022. године, која казна је, по оцени Апелационог суда, адекватна тежини учињених кривичних дела и степену кривице окривљеног и као таква нужна и довољна да се њоме оствари сврха кажњавања, у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција, у смислу одредаба чл. 4. и 42. КЗ.

По налажењу Апелационог суда, самим тим, оцењени су као неосновани жалбени наводи јавног тужиоца да је изречена јединствена казна затвора у трајању од 3 (три) године неодговарајућа, јер је повређен јавни интерес и образовни систем Републике

Србије, имајући у виду да су дипломе ФМН у Крагујевцу издате страним држављанима, као и број тако издатих диплома.

По даљем налажењу Апелационог суда, правилно је првостепени суд, на основу одредбе чл. 85. КЗ, окривљеном изрекао меру безбедности забрана вршења позива, делатности и дужности, тако што му се забрањује да обавља дужност руководиоца јавних васпитних и медицинских установа у трајању од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере, јер је поменута у мера у наведеном трајању довољна да се оствари сврха мера безбедности из чл. 78. КЗ, односно да се отклоне стања и услови који могу бити од утицаја да окривљени убудуће не врши кривична дела, па је заједничка жалба бранилаца окривљеног, адвоката Данила Божовића и Стефана Стевановића, којом се само паушално побија правилност и ове одлуке, оцењена као неоснована и у том делу.

Побијајући одлуку о имовинскоправном захтеву, заједничком жалбом бранилаца окривљеног, адвоката Данила Божовића и Стефана Стевановића се истиче да је непознато како је првостепени суд дошао до износа досуђеног имовинскоправног захтева, када није обављено вештачење од стране вештака економско-финансијске струке, који би утврдио да ли оштећени те износе исказују као мањак у завршним рачунима. Такође, ако су неке дипломе студената из Зенице поништене, како се може потраживати износ школарине када је основ отпао. Да су студенткиње платиле школарину, а ректор им поништио дипломе, оне би имале право да траже свој новац назад услед отпадања основа за који су га дале, а исти је случај и са ББ. Поред тога, суд не може обавезати окривљеног да надокнади штету када су оштећени већ упућени на парнични поступак у предмету против осуђеног ВВ.

По налажењу Апелационог суда, правилно је првостепени суд из решења ректора Универзитета у Крагујевцу број 272 од 01.03.2006. године, којим је прописан ценовник у поступку признавања страних високошколских исправа и вредновање страних студијских програма, посебно за домаће и посебно за стране држављане, утврдио износе које су страни студенти, конкретно њих 45, били дужни да уплате на име признања страних студијских програма, а за ББ износ на име признања стечене високошколске исправе – магистарске дипломе, док је из одлуке Савета Универзитета у Крагујевцу број 255/5 од 02.04.2013. године, којом је прописана висина школарине за упис студената који плаћају школарину на акредитоване студијске програме које организују факултети у саставу тог Универзитета у школској 2013/2014. године, утврдио износе које су поменути студенти били у обавези да уплате на име уписа треће године основних струковних студија – струковна медицинска сестра, те следствено томе и колика штета је нанета оштећенима (који износи, како је то претходно наведено, уопште нису уплаћени), па неизвођењем доказа вештачењем тих чињеница од стране вештака економско-финансијске струке чињенично стање кривичне ствари у том делу није остало непотпуно утврђено, како се то овом жалбом наводи, јер су подаци кривичног поступка пружили поуздан основ за доношење одлуке о имовинскоправном захтеву. Осим тога, овако утврђене износе поменута лица су била дужна да уплате по основу признавања страних високошколских исправа (ББ), односно вредновања страних студијских програма (45 студената са зеничког факултета), те по основу уписа треће године основних струковних студија, дакле на име признања - нострификације до тада положених испита на другом факултету и наставка

школовања/студирања, а не на име добијања дипломе. Другим речима, плаћање уписа године студија од стране самофинансирајућих студената је обавезно, без обзира да ли ће студент током те године положити испите на основу којих ће остварити право на диплому (то зависи искључиво од његовог успеха; један од студената управо и није успео да дипломира), па с тим у вези чињеница, да су овим студентима накнадно поништене дипломе, због тога што нису испунили све испитне обавезе на начин и по поступку утврђеним законом и студијским програмом високошколске установе, као се то наводи у решењима о поништењу, не представља отпадање правног основа за потраживање предметних износа, како се то жалбом указује. Правилно је дакле првостепени суд обавезао окривљеног да оштећенима плати наведени износ по основу имовинскоправног захтева, будући да га је огласио кривим за кривична дела која му се стављају на терет, у смислу одредбе чл. 258. ст. 3. ЗКП. Стоји чињеница да су пресудом Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4-77/23 од 30.01.2024. године, преиначеној пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-ПО1-5/24 од 14.05.2024. године, у раздвојеном поступку против осуђеног ВВ, оштећени упућени на парнични поступак ради остваривања истакнутог имовинскоправног захтева; међутим, то не представља сметњу да окр. АА у кривичном поступку буде обавезан на накнаду целокупног износа штете, без обзира на конкретан допринос њеном настанку и висини од стране осуђеног ВВ, па је жалба поменутих бранилаца и у овом делу оцењена као неоснована, као и жалба браниоца, адв. Живорада Лекића, којом се одлука о поменутом захтеву само паушално побија, без навођења конкретних разлога.

Побијајући правилност одлуке о трошковима, заједничком жалбом бранилаца окривљеног, адвоката Данила Божовића и Стефана Стевановића се истиче да није јасно на који начин је првостепени суд дошао до износа од 1.794.420,00 динара, на име заступања оштећених од стране пуномоћника адв. Драгослава Глогоњца, када је у предмету тог суда К-По4-77/23 против осуђеног ВВ, суд истог такође обавезао да надокнади трошкове оштећенима. Како се у једном периоду водио јединствени поступак против окр. АА и осуђеног ВВ, а суд је за исти период већ обавезао осуђеног ВВ да сноси те трошкове, то испада да се трошкови оштећенима плаћају два пута за исти период.

По налажењу Апелационог суда, побијаном пресудом окр. АА је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, између осталог износ од 1.794.420,00 динара на име трошкова поступка оштећенима – Универзитету у Крагујевцу и Факултету медицинских наука у Крагујевцу. Поред тога, обавезан је да плати трошкове на име заступања оштећених од стране пуномоћника, адв. Драгослава Глогоњца из Београда и то, поред осталог, за 5 приступа у Више јавно тужилаштво у Краљеву дана 12.08.2022. године, 15.08.2022. године, 16.08.2022. године, 31.08.2022. године и 22.09.2022. године, затим на име састава поднеска од 27.10.2022. године, на име приступа на главне претресе од 26.12.2022. године, 14.02.2023. године и 05.04.2023. године, на име састава поднеска од 08.05.2023. године, те за приступе на главне претресе од 26.05.2023. године, 11.07.2023. године, 28.08.2023. године, 31.08.2023. године, 01.09.2023. године, 16.10.2023. године, 19.10.2023. године, 20.11.2023. године и 22.12.2023. године. Правноснажном пресудом Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4-77/23 од 30.01.2024. године, осуђени ВВ је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, у укупном износу од 1.794.420,00 динара, те да, између осталог, истом пуномоћнику за заступање истих оштећених исплати трошкове за претходно набројане процесне радње, за

чију накнаду је обавезан и окр. АА. Будући да су оба окривљена, против којих је у једном делу вођен јединствени кривични поступак, појединачно обавезана да снесе исте трошкове поступка и то у износима који се разликују по побијаној пресуди и по пресуди Вишег суда у Краљеву, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4-77/23 од 30.01.2024. године, при чему је у време доношења обе одлуке на снази била иста Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр. 43/2023), то се, по оцени овог суда, основано заједничком жалбом бранилаца окривљеног, адвоката Данила Божовића и Стефана Стевановића суштински указује да су потпуно нејасни разлози којима се првостепени суд руководио при доношењу поменуте одлуке, па је, њеним усвајањем у овом делу, као и жалби окривљеног и осталих бранилаца у делу којим се захтева укидање пресуде, побијана пресуда морала бити укинута и предмет у погледу одлуке о трошковима упућен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Првостепени суд ће отклонити наведене недостатке на које му је претходно указано, након чега ће бити у могућности да донесе посебно решење о трошковима кривичног поступка и у том погледу донесе правилну, довољно образложену и на закону засновану одлуку.

Из изнетих разлога, а на основу одредби чл. 458. ст. 1, 459. ст. 1 и 457. ЗКП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Записничар,
Тамара Миливојевић,с.р.**

**Председник већа – судија,
Милевка Миленковић,с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Весна Алексић**